

ANUL VI. - No. 3.
1 Decembrie 1929.

„Vom lovi deopotrivă în străinul parazit
și în Românul necinstit și înstrăinat!“

INFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naționale Creștine“
Apare la 1 și 15 a fiecărei luni

CUPRINSUL:

I. C. Cătuneanu : Un cercetător întreg
T. Brăileanu : Cauze și efecte
Dr. E. Bratu : În chestia Moșilor
Gen. I. Tarnoschi : Monumentele ridicate la București și la Constanța
Dr. L. Isaicu : Se clatină o șandramă
I. L. Potra : Cu ocaziunea zilei de 1 Decembrie
Forțe nebănuite
I. I. Angelescu „E adevărat?“
I. Fluture : Prăbușirea inevitabilă
Avertisment
„Infrățirea Românească“ : 10 Decembrie
O lămurire
„Adevărul“ din Sărindar scrie
Memoriul foștilor Voluntari
Soc. acad. „Avram Iancu“ — Iași
În atențiunea Primăriei — Cluj
Dispoziții pentru studenții români din străinătate
Mișcarea Cooperatistă
Cenzorius : Politica și unele Bănci Populare
O afacere ?

Un număr 12 Lei

Abonamentul în interiorul țării 1 an 300 Lei, 6 luni 150 Lei
„ în străinătate . . 1 an 400 „ 6 „ 200 „

Redactor responsabil : Dr. Lazar Isaicu.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
CLUJ, STRADA B O B N-rul 7

TIPOGRAFIA „ARDEALUL
STR. MEMORANDULUI Nr. 22.

INFRĂȚIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naționale Creștine“

Un cercetător întreg¹⁾

Cercetător întreg este acel intelectual, care punând o problemă în toate legăturile ei și sub toate fețele, după ce a fixat adevărul sub toate aspectele, are nu numai priceperea profesională, ci mai ales curajul să comunice marelui public rezultatul studiilor sale, fără rezerve și fără reticențe.

La noi sunt oameni de știință, cari fac onoare specialității lor, dar cari ocupându-se de o chestiune, ce atinge în mod inevitabil și problema jidovească, preferă să comită greșala unei grave lacune în studiul lor, decât să-și spună cuvântul de savanți imparțiali și în această materie.

Să întâlnești la marginea sferei studiilor tale, sau chiar înăuntrul acelei sfere un element nou, a cărei analizare exactă ar aduce deplină lumină asupra întregului, și să treci cu tăcerea peste acel element, înseamnă nu a servi, ci a deservi știința.

Omului de știință nu este permis să facă „diplomație“ în cercetările lui, sacrificând o cât de mică parte de adevăr. De această gravă boală, care îi coboară autoritatea morală, suferă în zilele noastre cercetarea științifică în materie politică, economică și socială din România întregită.

O fericită excepție, spre onoarea lui și sporind prestigiul culturii românești, face profesorul universitar dela Cernăuți, dl Traian Brăileanu. Dovada ne-o aduce în studiul său, limpede gândit, riguros, exact, înregistrat cu un vast aparat de literatură, apărut în 1928, intitulat „POLITICA“.

Chestiunea este grea și vastă,

spinoasă și delicată, având întinse ramificații și legături în toate direcțiile vieții sociale. Așa fiind, nu se putea ca dl Brăileanu în investigațiile sale conștiințioase și complete, să nu dea și peste chestiunea jidovească. Nu se putea ca un om de știință, de o perfectă corectitudine, care în înalta-i îndeletnicire de universitar se numește obiectivitate luminoasă, sprijinită pe iubirea neprihănită a adevărului, nu se putea să facă diplomație ocolind cu mărunță chibzuială interesată chestiunea jidovească, cum fac atâtia din preinșii factori culturali de pe catedrele universitare. Urmând calea cercetătorului întreg, a dat colegilor săi de specialitate, pilda cum se studiază cinstit o problemă și cum se expune marelui public, drept, deplin și bărbătește rezultatul muncii de savant.

Spre exemplu, în capitolul intitulat „Organizarea teritoriului“ cu subtitlul „Posibilitățile geografice ale Daciei pentru constituirea unui stat“, autorul îmbrățișând trecutul și prezentul vieții noastre românești cu infiltrațiile etnice suferite, ajunge în mod inevitabil să dea peste Jidani, despre care face următoarea afirmație (pag. 295): „Acești Evrei luară locul Fanarioților și azi, ei stau în România ca „muștele pe rana deschisă“, astfel că „problema evreiască“ constituie una din cele mai importante probleme ale politicii interne a statului român“.

Intreb pe sociologii noștri și în special pe dl Gusti, profesor la Universitatea din București, specialist și cu renumele cel mai solid stabilit în materie de sociologie, îl întreb ce poziție ia, ca om de știință, cer-

celălor întreg, deci având în primul rând cultul adevărului și curajul de a-l răspândi în marele public fără „diplomație“, ce poziție ia Dsa față de afirmația mai sus citată a colegului meu și al Dsats dela Cernăuți?

În altă parte colegul nostru Brăileanu, ocupându-se, cum este firesc într'un tratat de „Politica“ și de plagă corupției (vezi cap. XVI pag. 159—179) și explicându-i cauzele, ajunge la următoarea concluzie, cu privire la acțiunea Jidanului, ce inevitabil își face apariția în câmpul de investigație al sociologului modern. Iată ce scrie la pagina 160:

„Pe de altă parte nu putem nega că ei (Jidanii) au fost și sunt agenți ai corupției publice ori undă s'au așezat“. Intreb în special pe dl sociolog Gusti: ce crede Dsa despre această afirmație? Este justă, sau eronată? Un om de știință nu poate tăcea asupra unei chestiuni, care nu numai că intră în specialitatea sa, dar în vremea noastră preocupă intensiv și opinia publică. Dacă tace, abdică și dela rolul omului de știință și dela rolul de factor cultural în viața țării lui.

Mă adresez dlui Gusti, pentru că Dsa-care s'a ocupat cu problema „partidului politic“, nu se poate să nu fi zărit într'un colțisor al domeniului cercetat și acțiunea celor 3 milioane de Jidani în viața partidelor politice din România întregită; și tot dela Dsa, ca dela un factor cultural de prima forță, aștept să aud cuvântul de senină apreciere, deci neînflințată de nici o considerație trecătoare, asupra capitolului VIII din partea II a studiului dlui Brăileanu, și anume despre „Presă“ pe care revista noastră îl reproduce în întregime mai jos.

¹⁾ Am reprodus acest articol, apărut în numărul de 15 Ianuarie 1929 al acestei reviste, pentru ca cititorii să înțeleagă mai bine atitudinea, demnă de toată stima, a Dlui Profesor Brăileanu, cum se evidențiază din articolul semnat de Dsa.,

Cauze și efecte

Cu ajutorul lui Dumnezeu am terminat irauucerea în românește a „*Criticii rașunilor pure*” a lui *Nani*, lucrare ce m'a mobilizat aproape complet; prin mai bine de șase luni, așa ca n'am putut aa pana acuma atenția cuvenită electuului izvorit dintr-o cauză cunoscuta cetitorilor acestei reviste.

În Nrul 6, din 15 Ianuarie 1929, al „*Infrățirii Românești*”, al profesor *Cătuneanu* a binevoit să dea o dare de seamă, foarte și prea măguntoare pentru mine, asupra lucrării mele „*Politica*”. În legătură cu această dare de seamă, dl *Cătuneanu* m'a pus și dlui *Gusti* vre-o câteva întrebări, rugându-l să răspundă uaca aprobă sau nu expunerile mele în chestia evreiască. Fără îndoială ca, pentru mișcarea de apărare națională împotriva cotropirii jidovești, cunoașterea părerii dlui *Gusti*, în această chestiune, nu poate fi fără importanță, dat fiind că d-sa e considerat, după cum spune dl *Cătuneanu*, ca „specialist, și cu renumele cel mai solid stabilit în materie de sociologie”. Dl *Cătuneanu* credea că dl *Gusti* e dator să dea un răspuns, căci de altfel, „ar abdica dela rolul omului de știință și dela rolul de factor cultural în viața țării lui”.

Cum se vede, dl *Cătuneanu* a împins problema pe un plan pe care putea să se întâlnească cu dl *Gusti*, fără ca eu să am alt rol decât, *mutatis mutandis*, pe cel al zeiței care a aruncat mărul discordiei. În cazul cel mai bun mi se putea întâmpla ca și dl *Gusti* să găsească că mărul e de aur veritabil, așa cum susținea dl *Cătuneanu*, iar dacă dl *Gusti* ar fi demonstrat că mărul e putred, eu ași fi fost nevoit să mă retrag rușinat — și Troia ar fi rămas intactă.

Dar dl Gusti n'a răspuns. S'ar putea crede, că n'a citit întrebările dlui *Cătuneanu*. Sau le-a citit și a crezut că nu trebuie să răspundă? Iată problema pe care voiu încercă să o desleg. Trebuie să încerc a o deslega, întrucât din anumite indicii pot trage concluzia că dl *Gusti* „cum tăcet, clamat”.

Dl Gusti a dat un răspuns! Dar nu l-a dat dlui *Cătuneanu*, ci mie zeiței gâlcevii. Dar acest răspuns, deși e destul de lămurit pentru mine, trebuie de construit, pentru cetitorii „*Infrățirii Românești*” în

temeiul unor indicii pe cari ei nu pot să le aibă la îndemână.

Întâiul indiciu este: respingerea lucrării mele la concursul pentru premiile „Academiei Române”. Zic că este numai un indiciu. Căci: 1) nu știu dacă a fost respinsă în urma unui raport făcut de dl *Gusti*; 2) nu știu dacă a fost respinsă în urma unui astfel de raport în care modul cum am atins eu chestiunea evreiască a fost cauza descalificării. Căci s'ar putea ca dl *Gusti* să fi aprobat punctul meu de vedere chiar în această chestiune și să fi găsit tot restul cărții slab și fără valoare științifică. În acest caz el ar fi de acord cu dl *Cătuneanu*, care a relevat în primul rând locurile referitoare la chestia evreiască, dar în desacord cu el cu privire la restul cărții. Dl *Gusti* fiind specialist, recunoscut și de dl *Cătuneanu*, eu ași rămâne singurul păgubaș. Dar atunci de ce dl *Gusti* nu spune acest lucru în public? A vroit oare să mă cruțe? Desigur că ar fi fost dureros pentru mine să cunosc că mi-am greșit cariera. Dar mai bine târziu, decât niciodată! În chestiuni de cercetare științifică nu există cruțare din sentimentalism. Dl *Gusti* ar fi fost deci dator să ia o atitudine deschisă și hotărâtă față de mine, cu atât mai mult, cu cât lucrările mele de sociologie nu se pierd în mulțimea lucrărilor de acest gen apărute în limba românească, ci au pretenția să fie considerate între puținele lucrări sociologice mai de seamă, publicate în limba românească — cel puțin până la apariția criticii distrugătoare a dlui *Gusti*, sau „a sistemului de gândire sociologică al dlui profesor *Gusti*, elaborat în urma celor douăzeci de ani de studii neîntrerupte și verificat prin multiple cercetări de sociologie aplicată, sistem a cărui definitivă formulare este așteptată, în cercurile sociologilor din țară și din străinătate cu un interes și o nerăbdare crescândă” — cum spune dl *R. Colan*, în darea de seamă asupra „operei” dlui *Vladesco-Racoassa*, „*La Sociologie en Roumanie* (vezi *Arhiva* pentru știința și Reforma socială, VIII, 4 pag. 754). Desigur că în fața unui atare sistem, lucrările mele modeste vor dispărea ca luna în fața soarelui. Dar până atunci luna e stăpână. Și dl *Gusti* a văzut cândva această lumină, slabă ce-i drept, dar totuși lumină și pă-

rea că vrea să o tolereze cel puțin până la răsărirea sa proprie în lumea sociologiei. A greșit însă încercând acuma a o întuneca înainte de răsăritul soarelui. Ceeace se vede chiar din amintita dare de seamă a dlui *R. Colan*.

Și aci în darea de seamă a dlui *Colan*, găsesc al doilea indiciu că dl *Gusti* a cetit întrebările dlui *Cătuneanu*, și că a hotărât să-mi dea mie o serie de răspunsuri, după cea mai nouă metodă științifică. Căci acest domn *Colan* dă lista numelor autorilor amintiți de dl *Răcoasă*, cu excepția subsemnatului. Se pare deci că sau dl *Gusti* a dat ordin să fiu șters din rândurile acelorora cari merită să fie tipăriți cândva în „*Arhiva*”, sau că dl *Colan*, simțind (cu instinctul fin al omului ce vrea să ajungă sociolog înainte de apariția sistemului) durerile șefului, m'a șters în mod conștient sau subconștient.

Dar dlui *Colan* îi rezerv o surpriză specială. Deocamdată constat că dl *Gusti* mi-a răspuns în mod hotărât: cine atinge în Țara Românească problema jidovească e dușmanul dlui *Gusti* și — nu merită numele de sociolog.

Dacă ași fi om pătimăș m'ași repezi — cu condeiul se înțelege — la dl *Gusti* și m'ași încumeta să dovedesc că, dimpotrivă, dl *Gusti* nu e sociolog. Căci, la urma urmei, ași putea zice, ce lucrări importante are dl *Gusti*? În temeiul căror lucrări de seamă a intrat în Academie? Dacă a-și fi om pătimăș, a-și începe a analiza scrierile dlui *Gusti* și, punând rațiunea în serviciul pasiunii, a-și putea descoperi multe scăderi în scrierile sale. Dar nu sunt om pătimăș, deoarece ocupațiunea neîntreruptă cu știința m'a disciplinat. Recunosc că dl *Gusti*, a dat în domeniul științei sociale, contribuții interesante și a năzuit totdeauna să dea și bibliografia completă a problemelor tratate. Dar meritul său pentru știința socială nu stă în producția științifică, ci în organizarea „*Institutului social român*”. E păcat numai, că acest Institut n'a devenit și n'a putut deveni (din cauză împrejurărilor dela noi) un laboratoriu de știință socială, ci mai mult un loc de întâlnire a fruntașilor politici pentru expunerea problemelor de reformă socială. În mod necesar aci nu se putea pune la ordinea zilei problema jidovească și *Vasile Conta*, spre pildă, nu și-ar putea rosti cunoscutul discurs în cadrul conferințelor Institutului social.

Dl *Gusti* a scos deci din preocu-

părilor Institutului această problemă importantă. Și a făcut bine că a scos-o, fiindcă dealtfel n'ar fi ajuns unde este astăzi: președinte la Casa autonomă. Dar acest bine pentru d-sa, e un rău imens pentru Tară și — pentru știința socială. Pentru Tară e un rău, deoarece de rezolvirea problemei jidovești depinde tot viitorul Statului nostru, pentru știința socială e un rău, fiindcă această problemă e tipică pentru verificarea unor ipoteze și teorii fundamentale în sociologie. Și chiar din această cauză ea a fost atinsă în „Politica“ mea, și din această cauză dl Cătuneanu a pus întrebările sale.

Prin faptul că dl Gusti înlătură, cu grijă și intenție vădită, această problemă din sfera preocupărilor „științei și reformei sociale“, el dovedește că renunță de a face știință și de a întemeia reforma socială pe știință. Și atunci pentru mine situațiunea se lămurește cu desăvârșire: *dl Gusti subordonează știința intereselor sale de om politic practic*, pe când eu *subordonez interesele mele personale* (întrucât prin știință abia îți poți câștiga pâinea de toate zilele) *adevărului științific*. Nu-l pot opri pe dl Gusti să întrebuițeze știința ca reclamă pentru combinațiunile sale și să o adapteze aceor intenții, dar pot arăta că ceea ce face dl Gusti este un păcat împotriva spiritului științei, care cere obiectivitate desăvârșită și cercetarea realității fără nici o prejudecată. Cert e că, în acest caz, dl Gusti ar fi trebuit să renunțe la unele avantaje și onoruri (d. e. la cetățenia de onoare din Fundul-Moldovei) și s'ar fi expus la multe neplăceri și atacuri (deschise și ascunse), dar el ar fi devenit un Galilei sau un Socrat al sociologiei (putând alege, la vârsta de 70 de ani, să fie ars sau să bea otrăvă). Dar așa, efectul întrebării — cauze a dlui Cătuneanu a fost că dl Gusti și-a fixat locul în mod definitiv: în afară de câmpul sociologiei.

Cele ce mai lipsesc pentru desăvârșita dovedire a acestei afirmații le voi expune rând pe rând în această revistă, cu îngăduința directorului ei și a cetitorilor.

*

Si ca adaos: surpriza pentru dl Colan.

Lucrarea dlui Vlădescu-Răcoasa, *La Sociologie en Roumanie*, a apărut în *Revue Internationale de Sociologie* No. 1/2 din Ianuarie-Februarie 1929. E o scurtă privire asupra

desvoltării sociologiei la noi în țară. Dl Răcoasa merită să fie lăudat pentru această lucrare, căci, în acest fel, și străinătatea ia cunoștință de străduințele noastre în știința socială. Dar ceea ce nu pot aproba este faptul că dl Răcoasa a utilizat o lucrare a mea de acelaș gen, a-

Textul meu :

Das Weltgeschehen ist eine Verkettung der Teilwellen und zwar so, dass jede folgende Teilwelle, vom Abstieg der vorhergehenden beginnend, spiralen förmig aufsteigt. Das soziale Leben ist ein Teilvorgang des gesamten Weltgeschehens. Jedes Volk schreitet mit jeder Generation aufwärts und die Menschheit mit jedem Volk, das die Führung vom vorhergehenden aufnimmt. Der Höhepunkt wird eben durch den Gleichgewichts zustand bezeichnet, so dass die Gesamtentwicklung als von Gleichgewicht zu Gleichgewicht fortschreitend gedacht werden muss. Im sozialen Leben ist „Der Fortschritt durch Ordnung“ anzustreben, demnach wäre „Freiheit ohne Anarchie und Ordnung ohne Despotismus“ der wünschenswerte Zustand...

Sunt și alte locuri, d. e. cu privire la Vasile Conta, cari arată că dl Răcoasa a tradus pasajii întregi din lucrarea mea. Și dl Răcoasa nu arată nicăiri că această lucrare a mea există. Și doar, afară de aceste locuri traduse, întreg planul dării de seamă a dlui Răcoasă e luat din lucrarea mea. Desigur că dl Răcoasă a mai întregit lucrarea sa; a dat unele informații asupra viitorului sistem al dlui Gusti, l-a înscris pe dl *Nie Moscovici* între sociologii români etc. Și eu nici n'as fi dat mare atenție acestei metode științifice a dlui Răcoasă, deoarece lucrarea n'are nici o importanță și fiecare om face ce poate și cum poate.

părută în limba germană în „*Kölner Vierteljahrshefte für Soziologie*“ No. 4 din 1926, fără să arate de unde a luat unele date. Sunt asemănări între textul dlui Vlădescu și textul lucrării mele cari nu pot fi reduse la utilizarea aceluiaș izvor. D. e.

Dl Răcoasă :

L'évolution du monde est un enchaînement de vagues partielles, et de telle façon que chaque vague partielle, qui surgit en commençant avec la montée de la précédente, vient en forme de spirale. Dans l'humanité chaque peuple avance avec chaque génération et l'humanité même avec chaque peuple qui prend la suite du précédent. Le point culminant est indiqué justement par l'état d'équilibre, de telle sorte que le développement général doit être conçu comme étant réalisé par l'avancement d'équilibre en équilibre. En ce que concerne la vie sociale, „le progrès par ordre“ est préférable, puisque „la liberté sans anarchie et l'ordre sans despotisme“ serait l'état idéal...

Dar dl Colan va înțelege, cred acumă că, din lista sociologilor dată de dl Răcoasă, d-sa nu mă putea șterge chiar pe mine într'o dare de seamă asupra lucrării dlui Răcoasă, care n'a făcut decât să întregească o lucrare a mea publicată înainte, de trei ani.

Atrag deci atenția dlor cari se pun în slujba dlui Gusti pentru a mă executa pe mine, să ia toate măsurile să nu se compromită pe sine și pe alții. Căci dacă va fi să fiu ars sau să beau veninul, așa vrea ca dl Gusti personal să-mi facă plăcerea de a mă invita la această distracție sociologică.

Traian Brăileanu

Prof. la Univ. din Cernăuți.

In chestia Moșilor

La 18 Noembrie ora 11 s'a debătut la Curtea de Apel din Cluj tocmai la ceasul când se prohoddea contele Gh. Banffy, care o viață întreagă n'a mai conținut de a purta procese cu moșii, apelul acestui conte făcut după 7 ani dela hotărîrea 84—1922 a Comisiei Agrare Județene din Cluj împotriva comunelor moșesti Răchitele și 11 sate din județul Cluj de sub muntele

Vlădeasa. Reprezentanții contelui au fost în procedură mai înainte: dl Paul Boilă, iar acum dnii avocați: dr. Ghetie, dr. Coroianu și dr. Augustin Pordea. Apărarea moșilor a fost susținută de dl dr. Amos Frâncu reînșănătoșat și asistat de astă dată de o delegație a „Alianței avocaților români din țară“, care reluându-și activitatea s'a însărcinat de a încadra apărarea Moșilor

între îndatoririle alianței. Din partea „Alianței“ au fost de față dnii advocați Ștefan Fabius, dr. Eugen Dunca, dr. Cornel Anca și dr. Elena Bratu; dnii prof. I. C. Cătuneanu, dr. Băleanu, secretar general și dl dr. Cuparescu, și-au scuzat absența fiind reținuți oficial în altă parte.

Constatându-se că din dosarul comisiei județului lipsesc procese verbale de afișare, lipsă pe care se întemeiază apelanții: contele și Tischler pentru a contrabalansa evidentă tardivitate a recursului lor și constatând președintele secției dl dr. Victor Pop că și din dosarul Curții lipsesc acte, în parte note de constatare ale însuși președintelui Curții și a raportorilor, dl dr. Amos Frâncu a depus concluziile scrise. În același timp în pledoaria sa a cerut să se suspende procedura trimițându-se dosarul la Parchet pentru sustragere și fals în acte publice și pentru faptul că în urma morții contelui Banffy procura dată advocaților e revocabilă, iar sustragerea de acte operată, evident, în favoarea contelui și a Societății Râul Alb, condusă de Tischler Maurițiu.

Tardivitatea apelului trebuie deci cercetată, lămurită și sancționată prin parchet înainte de a se pronunța Curtea asupra incidentului ridicat anterior, că apelul contelui Banffy și a cumpărătorului său Tischler sunt întârziate.

În fond apărarea Moșilor a susținut concluziile formulate mai înainte, că după ce media prețului

de expropriere e fixată prin Monitorul Oficial ungueresc expertiza cerută de contele Banffy și Tischler Mor, acesta reprezentat prin advocații dl Balázs, nu are loc. Advocatul contelui, Augustin Pordea, fost deputat, s'a raliat la cererea de suspensiune în urma morții contelui Banffy. Curtea pe urma cererei concordante a părților a suspendat procedura până ce succesorii contelui Banffy vor solicita continuarea.

În cercurile „alianței“ se crede că după ce în 1918 locotenentul Desmereanu astăzi profesor de matematici la Universitatea din Roma cu un detașament de Moși a apărât casa și moșia contelui, dela Bonfida, succesorul său contele Nicolae Banffy, fost ministru de externe maghiar, căruia statul românesc i-a salvat toate moșiile acordându-i cetățenia română afară și peste lege, va face un gest potrivit revocând apelul neadmisibil în formă și nemotivat în fond. Astfel va contribui la liniștirea Moșilor răzvrățiți și pentru cuvântul că în pădurile din țara Moșilor s'au scutit pe nedrept 8000 de jugăre pentru contele și aproape 6000 jugăre pentru Soc. lui Tischler numită „Râul Alb“. Acesta din urmă a cumpărat spre frustrarea legii agrare, dela conte, după 1 Decembrie 1918, pădurile scutite pe temeiul unor contracte nule și nevalabile după lege.

În țara Moșilor lumea se pregătește astfel cu zor și cu toate jalbele la Înaltă Regentă.

Dr. Elena Bratu — Cluj —

Monumentele ridicate la București și la Constanța, în memoria „Soldaților evrei morți în războiu“ ba încă și „pentru întregirea neamului“

Cred că în orice țară din lume, nu există suflet de creștin adevărat, care, să nu-și dea seama și să nu știe că, Jidani toți, delă mic la mare, luptă pe toate căile — unii fățiș, dar marea majoritate în ascuns — ca să doboare nu numai toate Tronurile, dar — mai ales — și toate frontierele dintre diferitele state. Ei — Jidani — potrivit Talmudului, își dau bine seamă că, ne mai existând nici un fel de hotare în lume, ei — ca unii care n'au țară — atunci vor putea fi liberi, a-și face afacerile și interesele așa cum le vor conveni mai bine pentru scopul și ținta ce urmăresc,

aceea de a face bani pe orice cale, fie ea cât de perversă.

Chiar — absolut fără să vreau — mă gândesc la Tronul nostru, care odinioară era atât de iubit în interior și de respectat în afară și atât de bine consolidat prin tată, fii și nepoți, cât de slăbit este astăzi, grație cahalului, care în ascuns și pe nesimțite, a lucrat pe sub fustele unei Jidoavce decăzută moralicește.

Când Liga Națiunilor este o creațiune talmudică instituită de Cahal — prin mijlocul banilor avansați pentru deslănțuirea războiului mondial — în scopul ca apoi în as-

cuns și prin tot felul de subminări și totul bazat pe procentele la capital, ei — Jidani — să poată conduce lumea din ascuns;

Când — cine nu știe — că, prin intermediul Ligei Națiunilor, Jidani în ascuns și pe nesimțite, caută, să pervertească chiar *Cursul de Istorie* al tuturor popoarelor, propunând, să se înlocuiască prin cărți de lectură al căror fond, să facă pe copiii școlari ca încă din frageda lor vârstă, să-și uite de hotarele și de Istoria, moșilor și strămoșilor lor și să nu mai știe nimic de vitejia neamului lor și nici de luptele ce au trebuit să susțină toate popoarele până să ajungă la ziua de azi;

Că toate hotarele, toată Istoria și tot trecutul să dispară și să rămână ca bază de plecare a totului numai cele trei cuvinte: *umanitate, fraternitate și egalitate*. Situație care este singura ce ar conveni de minune neamului jidănesc, întrucât sub scutul acestor mari principii de drept și, ne mai existând nici frontiere, Jidani s'ar găsi ori unde la ei acasă și astfel ar putea face și desface totul după cum le-ar conveni. Chiar și orice crimă sau orice altă nelegiuire ce ar comite Jidani în contra goimilor, toate, și-ar putea găsi un adăpost prielnic de scăpare în dosul uneia din aceste mari principii de drept;

Când este bine știut de toată lumea că, în războiul nostru mondial nici un soldat evreu n'a murit în luptă, pe câmp, cu arma în mână și trăgând în inamic, ci toți morții jidani și-au dat duhul pe la căruțele cu alimente, pe unde toți căutau anume, să se îndese și pe unde — în cele din urmă — erau chiar preferiți de către comandanți, să rămâe, spre a nu mai provoca *panica* între trupe;

Când este clar ca lumina zilei că, toți soldații evrei morți în războiu dătoresc pierderea vieții lor absolut numai tifosului exantematic contractat dela populația românească contaminată de această teribilă boală și rămasă absolut fără nici un ajutor, sau cel puțin un sfat medical și pe care soldații Jidani căutau s'o jefuiască, fără ca ei singuri să-și dea seama de primejdia contaminării;

Când este bine știut și cu absolută certitudine, faptul că, nu numai soldații Jidani, dar nici chiar unul din semenii lor mai de seamă ca: rabini, mari bancheri, mari comercianți, etc., etc., nici măcar prin gând nu le-a trecut cuvântul de „*întregirea neamului*“.

Atunci,

Cum?, de unde și tocmai după trecere de 13 ani dela războiu, a răsărit așa ca din senin, ideia că, soldaților Jidani din România, morți în timpul războiului, să li se ridice monumente de comemorare?

Apoi, de ce oare în nici o altă țară din Europa, Jidanii nu s'au gândit a ridica asemenea monumente; iar în România au ridicat deodată două monumente? Unul în București care este capitala țării și altul la Constanța, care este plămânul țării și căruia pe lângă modestul titlu „*în memoria soldaților evrei morți în războiu*” i s'a mai adăugat pe nebăgatele de seamă și codița „*PENTRU INTREGIREA NEAMULUI*”?

Dacă d. general Vlădescu, comandantul Diviziei 9 Constanța, care reprezintă în localitate pe ministrul de războiu, prin prezența sa în mod oficial la serbare, din lipsa de experiență, nu și-a dat seamă de scopul ascuns ce se urmărește, se cuvine ca — cel puțin noi cei mai bătrâni — să nu trecem cu ușurință peste acest fapt și să ne întrebăm:

Care este motivul pentru care Cahalul a dat ordin ca în România, să se ridice două monumente în memoria soldaților evrei morți în războiu și de ce în alte țări din cuprinsul Europei, n'a ridicat nici măcar unul?!...

Cu altă ocaziune și tot prin coloanele acestei reviste, am arătat și am demonstrat că, motivele pentru care în România, se ridică două monumente deodată, sunt două și anume:

I. De mult încă din timpul domniei lui Mihai Sturdza, care a permis intrarea Jidanilor în țară plătindu-i un galben de cap, Cahalul — căpetenia ascunsă și nevăzută, care conduce din ascuns destinele poporului evreesc — dându-și seamă că, poporul românesc este cel mai blând, mai îngăduitor și mai primitor și cu toată bunăvoința față de oricare străin, decât oricare altă nație, Cahalul — zic — și-a pus în gând ca, cu timpul și prin mijlocul a tot felul de uneltiri, înșelătorii și corupțiuni, să pună mâna pe toate bunurile mănoase, cu care Dumnezeu a înzestrat această țară, să pervertească sufletul Românului și odată ajuns aci, să prefacă țara într'o adevărată patrie jidănească.

Când a văzut că, prin camătă, prin lingușiri și tot felul de per-

versități, Jidanii au pus mâna pe tot comerțul și industria țării; când și-a dat bine seama că, toate moșiile boeresti au devenit proprietatea jidovească și a reușit ca pe feciorii adevăraților boeri — prin perversitate — i-au trimis să se plimbe prin străinătate și pe la Monte-Carlo, atunci Cahalul a crezut momentul propice — sosit — ca să sporească — cât se va putea mai mult — și numărul Jidanilor din țară. În acest scop ascuns și drăcesc, profitând de starea haotică adusă de urmările războiului între anii 1917 și 1919, el — Cahalul — a făcut, să năvălească în țară milioane de alți Jidani, scursori de prin Galiția, Bucovina, Ucraina și toți condamnații și pușcărișii de prin toată lumea. Apoi, sub masca de „*umanitate*” a silit chiar pe generalul Averescu — atunci prim-ministru — ca, după ce i-a purtat în convoiuri prin toate lagărele țării, hrănindu-i din budgetul țării, a sfârșit prin a le da voie, să rămână în țară până la *sine die*, ceea ce a sporit populația țării cu milioane de venetici, cari azi — toți — au devenit cetățeni Români și cu toate drepturile băștinașilor.

Dar există sus un Dumnezeu, care veghează la destinul neamului românesc! Tocmai când Cahalul se credea ajuns mai aproape de scop, iată că Impăratul Germaniei *Kaizerul Wilhelm*, dă un banchet în onoarea generalilor cari ocupase țara până aproape de Focșani, cu care ocaziune prin toastul ținut, public, în fața întregii lumi, *taxează pe soldatul evreu din armata Română, ca fiind cel mai pervers soldat din toate armatele, întrucât, pe lângă că, și-a călcat jurământul depus pe drapelul țării, chiar în prezența și sub dictarea rabinilor, dar apoi, odată cu predarea în masse la inamic, cu arme cu tot, s'au transformat toți în cei mai vajnici dușmani și spioni ai țării cari îi crescuse la sân, ca și pe proprii ei fii.*

Acest discurs public și oficial a pus pe Cahalu în situație tristă și rusinoasă și l-a silit, să pună privirea în pământ, fără să sufle un cuvânt.

Timp de 13 ani Cahalul a rămas năuc și desorientat.

Totuși, urmându-și planul conceput, acela de a transforma țara românească într'o patrie jidovească și tot meditănd, cum ar putea, să atenueze puterea adevărului scos în relief de chiar împăratul Germaniei, s'a oprit la ideia, de a se ri-

dica monumente „*pioase*”, când, autoritățile țării și în special ministrul de războiu trebuind să asiste și fiind vorba de cei morți, vor fi ținute, să nu vorbească decât ceva de bine la adresa soldaților evrei morți în timpul războiului și vor trece sub tăcere... modul cum ei s'au purtat de fapt. Apoi acestor discursuri dându-li-se o publicitate cât mai întinsă prin presa ce le stă la dispoziție și toate fiind cu mult mai noi decât discursul Kaizerului, iată că... se dă loc la o *întunecare a adevărului curat* și astfel Cahalul poate lucra înainte sub masca celei... produse de el.

II. Cahalul dându-și seama că, actualul ministru de războiu — *general Cihoschi* — ca unul care a luptat numai pe front, fiind chiar și rănit și astfel cunoaște bine purtarea mișelească a soldatului evreu în războiu, se prea poate că, la un moment dat, să-și aducă aminte de trecut și prin înalta lui situație de ministru, le poate pune în cale o piedică peste care Cahalul nici n'ar putea trece. Deci trebuie cu orice preț silit, să-și pună lacăt la gură... Și, ce altă ocazie mai priincioasă, s'ar putea găsi decât aceea a *serbărilor pioase*, unde — o repet — fiind vorba de morți, nu se poate vorbi decât de bine. Deci ministrul de războiu în mod indirect este silit de împrejurări, să ocolească adevărul curat și adevărat.

Ca încheiere trebuie să spun că: Dacă la punerea pietrei fundamentale a monumentului ce se ridică de Jidani în București sub titlul „*în memoria soldaților evrei morți în războiu*” Cahalul n'a putut prinde în cursă personal pe ministrul general Cihoschi, din cauză că, n'a asistat decât prin o delegație, în schimb Cahalul tot și-a atins în parte scopul, întrucât la Constanța comandatul Diviziei 9 și care reprezintă pe ministru în localitate, din lipsă de experiență, nu numai că a căzut în cursa ce i s'a întins, dar nici n'a observat că, monumentului din Constanța, i s'a mai adăugat — pe nesimțite și pe nebăgatele de seamă — și codița drăcescă, aceea de: „*pentru întregirea neamului*”.

Dacă generalul Vlădescu comandantul Diviziei 9 nu și-a dat seama de scopul ascuns urmărit de Cahal, nu poate fi prea mult învinuit, pentru că gradul de colonel este acela care formează pe general, prin instruirea cel puțin a 7—8 contingente de trupă și ofițeri, ori generalul Vlădescu ne având decât un

singur an de stagiu în gradul de colonel, era peste putință să-și dobândească experiența trebuitoare.

Dacă generalul Vlădescu a căzut în cursa drăcească ce i s'a întins de Cahal și s'a grăbit a se pune în fruntea acelor serbări, se cuvine ca cel puțin noi — cei mai bătrâni — să protestăm cu toată tăria sufletului nostru, contra ridicării unor asemenea monumente a căror scop ascuns este falsificarea Istoriei Întregirii Neamului Românesc, în scopul ca mai târziu, populația jidănească, luând ca martore aceste monumente, la ridicarea cărora nimeni n'a protestat, să poată zice și susține că: *la întregirea neamului și ei — Jidanii — au contribuit cu sângele lor.*

Ori, o atare pretențiune, fiind o sfruntată falsificare a adevărului, urmează că, GUVERNULUI ÎI REVINE SARCINA DE A DEMONTA CELE DOUĂ MONUMENTE, ca fiind o intenționată măsură luată de Jidani, pentru falsificarea Istoriei Neamului Românesc.

Să nu se uite că — grație partidelor politice — Jidanii au ajuns să conducă din ascuns destinele țării.

Să nu se uite că, nici un Român curat la suflet, dar neînregimentat, n'a putut pătrunde în parlament, pe cât timp Jidanii deși n'au nici în clin, nici în mână nimic cu țara românească, ba încă o urăsc de moarte, totuși ei sunt reprezentați în parlament cu un număr mai mare decât procentul corespunzător populației jidănești.

Să nu se uite că, și în politica externă Jidanii joacă rol mare și ca dovadă avem cazul că, la Washington avem de reprezentant pe *Rosenthal*... iar la Liga Națiunilor singură România a fost, care prin glasul dlui ministru plenipotențiar *Titulescu*, a protestat contra celor ce s'au petrecut de curând în Palestina.

General Tarnoschi

— Iași. —

de nespălați nu se naște un **Alexandru Machedon**, atunci se începe destrămarea conjurației epilepticilor circumciși. (Las că purății nu-s în stare să poarte coifurile grele de metal).

Jidanul este habotnic pe cele spuse de Thora. Este îndreptățit, de-oarece rabinii l-au asigurat de succes, dacă crede în ea, și succesul l-a avut. **RABINUL ESTE UN PRIVILEGIAT, ESTE RUDENIE DE APROAPE CU JEHOVA, DĂ ÎN FIECARE ZI MÂNĂ CU EL ȘI POATE SĂ-ȚI FACĂ BINE ȘI POATE SĂ-ȚI FACĂ RĂU.** Cele spuse de el sunt literă **Kușer**. Azi Jidanul crede după spusesele de veacuri, că dacă atinge numai, cineva, Thora sfințită, moare pe loc. După congresul dela Oradea-Mare — după relatările oficiale, — o serie de Thora au fost scoase dela localul lor, și totuși nu a murit nimeni. (Nu e locul să apreciez într'un fel sau altul faptele petrecute după congresul dela Oradea-Mare.

Cu tot postul pe care l-au dus rabinii tolăniți pe vaele rituale, se duce și credința lăcustei cu chip de om. Vede și ultimul circummutilat că legea, pe care i-o împune rabinul este o speculă și va fi un dezastru atunci când cea mai terorizată „**PARIA**” de șefii ei, nu mai crede în cabalismul conducătorilor. În acest caz pentru noi Români nu e o problemă grea de rezolvat ca să punem un cordon sanitar Oradea-Carei, Satu-Mare, Maramureș, ca cel puțin să oprim năvala puhoiului, care ne umple de paraziți.

O altă deziluzie pe care o înghite, șandramaua plănuită la Basel, este atacul Arabilor în Palestina. Jidanii trebuie să știe, că atunci poți avea o patrie, când lupți pentru ea, când aperi, patria nu se cumpără cu bani. Schelălăiturile presei jidovești, n'au avut nici un rezultat, n'a plecat nimeni să lupte pentru patria de multe ori milenară. Soldatul englez merge și el la comandă, dar nu este animat de entuziasmul că-și apără patria sau cel puțin o colonie. Dealtfel conflictul care poate avea urmări mai complicate teritoriale, a fost provocat de o problemă bănească iscată la Haga între bancheri. După deșărtăciunea credinței vine și proba lipsei de curaj, atunci

Se clatină o șandrama...

La 1897 s'au întrunit corifeii sioniști într'un congres secret, unde au hotărât cucerirea întregii lumi. Plini de curaj în urma succeselor în decursul sutelor de ani — conduși de doctrina criminală talmudică — s'au adunat la Basel la data amintită, burtoșii congresiști. Idealismul creștin al evului mediu i-a făcut depozitarii aurului și ai lucrurilor de valoare câștigate fie prin speculă, cămătărie nemiloasă, sau servind ca gazde de hoți. Biserica creștină suferind o serie de crize, cauzele cărora nu e locul să le amintim aici, le-a dat perciunașilor ocazia, ca șarpele simbolic să-l îndrepte du... vechile orunci ale Thorei. S'au introdus în francmasonerie, s'au făcut adepți fideli ai doctrinelor distrugătoare de tradiții, de unde s'au ales cu influență și cu aur. Succesul formidabil câștigat prin procedee oculte-banditești, i-a îndreptățit să se îndreptățească la cucerirea lumii și la întronarea dinastiei închinătorilor de saltele.

Socoteala era bună și îndreptățită până la un punct, dar au uitat esențialul. Ca să cucerești o lume și să o conduci trebuie

două lucruri: talent militar și oameni de stat. Ori borfașii cari au asimilat tot soiul de rase inferioare, cari nu au asimilat nici-o civilizație profund omenească, nu vor ajunge niciodată la o realizare așa de înaintată. Nu și-au adus aminte, că sunt barbarii, cari nici spoliata unei civilizații nu și-o pot însuși. Sunt o rasă care nu produce, ci numai pagubă face pe unde trece, la fel cu invaziile de lăcuste sau epidemiile pustiiitoare. În Rusia au introdus bolșevismul, cel mai mare dezastru pe care, l-a putut suferi o țară și astăzi se cară ca bandiții, de cari începe populația deșteaptă, să se debaraseze.

Planul demonic și procedeele pe cari habotnic le recitează în „templele” lor, le urmează cu îndârjire. Creștinii au luat măsuri de apărare pe tot globul. Dar capitalul iudaic în toate părțile a încercat să oprească reacțiunea. Au reușit să îngenunche mișcările antisemite în multe părți, în unele părți să le paralizeze prin uneltele cumpărate cu bani grei. Dar de multe ori o victorie ce pare sigură poate să ia altă întorsătură și dacă din sânul clanului

când la 1897 plănuiai minuni la Basel.

Aceste fapte și altele pe cari neamintindu-le crățăm spațiul, agită profund Jidovimea, șandramaua *SE CLATINĂ*. Calculul este totdeauna bun, dar capriciile întâmplării poate să strice rezultatele căutate. Jidovimea, care după războiu lucra rece și sigură că-și ajunge ținta, în ultimul timp a devenit serioasă, și-a pierdut busola. În nervozitatea ei s'a năpustit asupra noastră, a Românilor, cu toate metodele de distrugere. Se vede, că noi le-am zdruncinat mai mult planul neted, care mergea cu "asi repezi spre realizare. Poporul nostru cuminte și cumițit de mișcările antisemite, chiar pe conducătorii vânduți Jidanilor, îi ține de scurt, îi controlează în actele lor. Acest ponor pe care nici-o metodă diabolică nu-l poate îngeununchia, trebuie lovit din toate părțile.

Omeneste a solicitat și România împrumuturi bănești, în tot cazul cu un gir mai sigur, decât al unei firme jidovești. Capitaliștii americani, cari erau mai în măsură să ne dea bani și dela cari solicită și capitaliștii europeni, ca să-i dea din a doua mână, ne-a făcut imposibilă obținerea unui împrumut. Bineînțeles acești capitaliști jidani, ca să lovească în nervul economiei noastre naționale și-au investit capitalurile în agricultură, însămânțând cu grâu toate prairiile americane. S'a produs atăta grâu, încât nu-și pot scoate nici jumătate din banii investiți. Si la noi cazul e aproape identic, dar nouă criza financiară ne poate deschide capul, să nu ne bazăm numai pe bugetul pe care-l putem realiza numai pe pielea plugarului, și să ghiftuim cu banul câștigat cu atăta trudă fel de fel de lichele, rudenii sau valeți ai oamenilor politici. Noi vom ieși din împasul unei crize financiare fie că guvernanții de acum vor căuta în altă parte fondurile cari alimentează bugetul și vor îndepărta lichelele nesățioase, fie că se vor căra și vor face loc la alții.

Dar... *SANDRAMAUA SE CLATINĂ*.

Dr. LAZAR ISAICU.

„Nimenea nu este viu și să nu păcătuiască...”

Cu ocaziunea zilei de 1 Decembrie

Noi poporul de dincoace de Carpați, dacă Măreța și mult așteptata zi, de *1 Decembrie 1918*, ne-a găsit aici într'un număr atât de mare, aceasta o avem să o mulțumim preoțimei noastre, care a ținut sus și nestinsă, flacăra Românilor din aceste părți.

Acești adevărați urmași ai sfinților Apostoli au înfruntat toată urgia stăpânirilor barbare depe timpuri, și-au sacrificat totul pentru a ține trează conștiința națională românească, în inima poporului nostru și mai bine mergeau cu frunțile ridicate la locul de osândă, de cât să trăiască în desfătări și să se facă trădători.

Se lăsau să fie scuipați în față, târați în lanțuri și cu zâmbetul pe buze suportau cele mai grozave chinuri în temnițele ungurești, dar interesele turmei, nu le cedau.

Poporul Român încă le era recunoscător. „Părinții-și iubeau fiii, iar fiii, ascultau de părinți”.

Cu toată asuprirea stăpânirii trăiam în dragoste frățească.

Ziua de mare fericire pentru Neamul Românesc sosi, Românii dela Tisa pân' la Nistru avurăm norocul să ne găsim cu toții într'o singură țară; în *România Mare!* Dispăru blestemata graniță, dela Prut și depe Creasta Carpaților, cari despărțiau pe frații de acelaș sânge, temnițele ungurești se deschiseră și iubiiții noștri părinți sufletești, dimpreună cu mulți fruntași cari n'avură altă vină decât doar că erau Români, se văzură, de nou liberi în mijlocul nostru și al familiilor, care-i așteptau cu atăta dor.

Lacrimi de bucurie se vărsară pe întreg pământul românesc, de pe fețele tuturor se citea numai mulțumirea sufletească. Se juca Hora Unirii în toate orașele, până și în cele mai depărtate sate din crierii munților...

Dacă inimile tuturor Românilor săltau de bucurie, nu tot așa simțeau și străinii rămași între noi, majoritatea cărora erau Jidanii.

Aceștia nu vedeau cu ochi buni bucuria noastră și deaceia prin cunoscutele lor mijloace au semănat ura între noi, care a încolțit și prins rădăcină în scurt timp. Acești semănători de ură au lucrărat fără nici o oboseală zi și

noapte, zecă ani de zile, când spre mare bucuria lor și paguba noastră, am putut vedea în anul trecut, că încep a-și culege roadele.

Din sămânța urei aruncată între noi a crescut desbinarea și pofta de mărire.

Fruntașii zilelor noastre s'au împărțit în partide și în loc de a lucra mână în mână pentru întărirea Scumpei noastre Țări atât de mult visată, a început, a se huli unii pe alții, iar nevinovatele cuvinte de:

Regățean, Ardelean, Unit și Ortodox au ajuns vorbe de insultă.

Avalanșele turbate ale partidelor politice dela noi, au luat în goana lor nebună și o mare parte din preoțimea noastră, smulgându-i din ocupațiunile lor liniștite depe satele noastre și vârându-i în mocișla partidelor politice.

Acești urmași ai Sfinților Apostoli și Slujitori ai Altarelor, cari în viața lor, înainte de a lunea pe panta partidelor demagogice au propovăduit numai adevărul, dragostea și iubirea deaproapelui, se văd azi siliți să comită cel mai mare păcat, propovăduind ura, în contra deaproapelui și în contra fraților de acelaș sânge, cari nu se cuprind în cadrele partidului respectiv. Și ce este mai dureros, acești slujitori ai altarului la ordinul șefului de partid sunt siliți să roșească, spunând *minciuni*, în favorul reușitei politicii, ce o fac, când spun că numai oamenii din partidul lor, sunt cinstiți, iar ceilalți toți sunt hoți și câte în lună și 'n soare...

Se întâmplă că într'un sat să vină un preot să facă propagandă pentru partidul său. Peste câteva ore sau zile, să vină altul, din alt partid.

Ori și cine-și poate închipui ce impresie a lăsat în inimile poporului care i-a ascultat.

De-ar fi cât de fără învățătură acești ascultători, totuși au putut constata, că unul din doi a mințit, sau amândoi și atunci, dragostea aceea ferbinte, ce leagă pe preot de săteni, se răcește din zi în zi...

Pentru ca desbinarea, ura, pizma și neînțelegerile să dispară pentru totdeauna dintre noi Români, tot Onorații preoți sunt

chemați cu Crucea în frunte, ca după cum în trecut sub conducerea *Bisericii Românești* am sfărmat jugul străin așa și acum, să sfărăm jugul partidelor politice, cari propovăduesc ură și desbinare între noi Români, făcându-ne să ne dușmănim și să ne dăm în cap frate la frate, în dauna noastră și în favorul străinilor; al Jidanilor, cari sunt vărăți în toate partidele politice pe cari le asmută, să se distrugă unul pe celalalt, din care fapt ei câștigă și noi slăbim și pierdem cu toții.

Incheind aceste rânduri, rog pe Dumnezeu a tot puternic, să trimită din nou darul său și asupra acelor păstori sufletești cari au alunecat în noroiul partidelor politice și să-i învrednicească, în locul minciunei să propovăduiască adevărul, și în locul urei să propovăduiască dragostea și iubirea, iar în locul desbinării să propovăduiască înfrățirea și unirea. Poporul românesc fiind bun și mult răbdător îi va ierta; că: „Nimenea nu este viu și să nu păcătuiască — numai tu Doamne. Dreptatea ta Doamne-i în veac și cuvântul tău adevărul este“.

Ioan L. Potra
țaran, Bologa — Cluj.

Forțe nebănuite

Din comuna Groși — jud. Arad, prieteni de ai noștri au constatat cu bucurie, că acolo ostașii cuziști sunt la datorie, afară de unul doi, ce de sigur s'au înregimentat în rândurile luptătorilor L. A. N. C. cu gând de câștig și nu cu hotărîrea de a jertfi pentru isbânda luptei.

Vechii membri sunt adânc scârbiți și de stăpânirea național-țărănistă; așteaptă cu nerăbdare pe fruntașii cuziști, asigurându-i de credință și de statornicie în jurământul depus. Ei au și scris dlui Dr. *Dionisiu Benea* președintele L. A. N. C. — Arad, ca să poftască în comuna Groși, să reorganizeze comitetul local, luând drapelul din mâna dezertorilor.

Dacă în lăaturalnica comună Groși, se găsesc atâți ostași credincioși L. A. N. C., câte astfel de forțe nebănuite se vor ascunde prin toate comunele noastre, satele de guvernările partidelor politice.

„E adevărat?“

Zilele trecute mi-a căzut în mână un număr recent din „Lupta“ honigmanilor atât de ospitalieri elucubrațiilor fostului hamal în port, Panait Istrati. Ochii mi-au căzut asupra unor „rânduri pentru dl ministru de războiu“, intitulată: „E adevărat?“ și în josul cărora semnează un jupân, cu inițiala L. T. A.

Dar, să-i îngăduim să vorbească:

„Ni se semnaleză, scrie jupânul, pe cale particulară — și anume printr'o scrisoare — un fapt căruia nu știm dacă trebuie sau, mai bine zis, întru cât trebuie să-i dăm crezare. Corespondentul nostru ne arată că ministrul de războiu a dat, recent, un ordin, în sensul ca toți „străinii“ (recte Evreii) să fie scoși din cancelarii.

„Măsura nu e numai jignitoare, dar e profund illogică. Soldatul care poartă uniforma fărăi și slujește sub drapelul român nu mai poate fi. — nu mai trebuie să fie considerat străin. A suspecta pe acei ostași din cancelarii cari sunt de religie mozaică însemnează a reînvia o epocă pe care noi ne socotim justificați a o considera complet dispărută.

„Ce fapt poate justifica acest act atât de umilitor pentru întreaga populație de rit mozaic?

„Ne adresăm dlui general Cihoski, pe care îl știm un militar desăvârșit și un om imparțial, rugându-l să cerceteze dacă, un asemenea ordin a fost cu adevărat dat. Căci refuzăm să credem un singur moment că dsa ar avea cunoștință de o asemenea măsură — repetăm — cu totul nejustificată.

„Dl ministru de războiu, care este considerat ca un fel de părinte

al tuturor ostașilor (fără deosebire de religia respectivilor) nu va putea admite nedreptățirea unora dintre soldații aflați sub drapel“.

Înțelegeți care e tâlcul: de ce fiii lui Israel să fie luați dela munca ușoară de cancelarie — „nedreptății“ deci — și trimiși la front și de ce să li se ia posibilitatea de a se deda la obișnuita lor practică: spionajul?

Sigur că „rândurile“ au avut darul să impresioneze pe naivii cititori ai foii imunde din Săringar și poate chiar pe dl general Cihoski. Mai ales că asemenea măsură pare „cu totul nejustificată“, cum afirmă jupânul L. T. A.

Noroc că „Universul“ ne vine în ajutor, oferindu-ne, după câteva zile, următoarea notiță, la rubrica „Justiția militară“, notiță pe care, evident, ziarele palestinieniene au scăpat-o din vedere:

„Spion condamnat“.

„Soldatul Gutman Paul din reg. 2 vânători, pe când era furier al regimentului, și-a procurat cu bună știință și intenție frauduloasă mai multe documente privitoare la apărarea statului, documente pe care le-a vândut unui agent al guvernului ungar.

„Gutman fiind judecat de consiliul de războiu al corpului II armată, de sub președinția dlui col. Botescu, în urma rechizitoriului dlui maior I. Pella, comisar regal, a fost condamnat la 5 ani închisoare și 10.000 lei amendă“.

Câteodată, chiar faptele diverse se arată a fi eficace, în demonstrarea unui adevăr, cu condițiunea însă de a le remarca. Și acesta e cazul notițelor de mai sus.

Ion I. Angelescu

— Prahova —

Prăbușirea inevitabilă

Remânia mare, înfăptuită cu atâtea jertfe, trece prin ceasuri cumplite.

Poporul băștinăș din indemnuri pătimașe, s'a împărțit în tabere, vrășmășindu-se în mod sălbatec.

Elementul politician hrăpăreț și de obârșie indolentă, a întinat viața și hărnicia gospodăriei tradiționale.

La sate întunericul se lasă în

valuri de ură, destrămand sufletele.

La orașe, muncitorimea ca și intelectualitatea românească e prinsă în mreaja luxului, a pornirilor spre decădere imorală, și a petrecerilor nesăbuite, înălmățată în vâltoarea comercializărilor și speculațiilor, fără-mându-și vremea și energia și lipsită adesea de onestitatea profesională.

Cei de jos lasați astfel fără o

cumpănă, în valurile anarhizării și amețiti de uneltitorii de prin unghere și de pânditoarele crâșme, împinși spre răsvrătire și brutalizare.

Increzuții conducători, cu toată șleahta de înfometaji, înșfăcați de feroce materialism, înămoliți în păcate, își vând la mezat mandatele îmbogățându-se prin fraude și furturi nelegiuite.

Insuși clerul și dascălimea cu rare excepții, s'au îndepărtat de duhul neprihănirii, îmbrățișând căile pierzării, prin luptele de partid.

Teatrele în afar' de cele naționale și mai ales, cinematografele în mare parte, perversesc sufletele și pregătesc desnodământul năruirii fatale. Cu o precizie matematică se învederează tot mai lămurit, drurile României.

O neînduplecată menoroare s'a năpusit, cu o aspră biciuire pe trupul neamului.

Desfrâul și năvala după arginți a încăput în toate straturile României.

Insul și societatea, familia, temelul căminului românesc — nu-și mai pun sufletul chezașie pentru idealul național și în egoismul lor, fiecare își cercetează de interesele, cari le-ar putea ridica situațiile.

Personalitățile de înaltă conducere și covârșitoare înțietate, se zăresc tot mai rar în câmpul de activitate națională.

Glasurile depe amvon, științifice sau duhovnicești, câte se mai ridică pentru apostolat, adesea ocolesc sau învăluie adevărul, asupra primejdiei ce ne amenință organizarea de stat și însăși existența națiunii.

Sufletul neamului pare a fi îngropat, vocea strămoșilor stinsă.

Încă puțin și giulgiul de moarte, va acoperi pentru totdeauna nația românească.

Să fi fost oare numai până în secolul acesta, destinată existența poporului Daco-Roman ? !

Istoria ne stă dovadă de năruirea atâtor imperii și țări, numai din cauzele decăderii morale, destrămării lor sufletești și a despoerii de bunuri, încăpute pe mâini străine.

Egiptul și azi se resimte, după mii de ani, de subjugarea tiranică, consecință milenară a acaparării bogățiilor în mâinile

străinului iudeu, pribeagul Iosif, cu metoda practică în timpul înfometării poporului și a stăpânirii faraonice, moștenită și în prezent. Exemplul secătorei de bunuri a Egiptenilor, în cei 300 de ani de învazie iudaică, ne stă mărturie netăgăduită și citată în biblie.

Imperiul roman își datorește clătinarea din temelie, în mare parte intrușilor desfrânați și a barbarilor năvălitori.

România mică și-a avut în coastă, loviturile de robie, încă cu un secol în urmă. Rodul pământului și toate averile adunate din munca băștinașilor, sunt în majoritate în stăpânirea Jidanilor.

Și cu încetățenirea, impusă de pacea de după războiu, tribul acesta de briganzi internaționali, au devenit mai întăriți, acaparând proprietatea urbană și pământurile disponibile dela sate, osebit de industria și comerțul, pe care le-au subjugat încă de mult.

Regiunile Maramureșului, Moldovei, Bucovinei, Basarabiei sunt înlătuite în pânza paianjenului iudaic.

Câmpiile Munteniei, Olteniei și Banatului, cari erau mai ferite, sunt azi în curs de năvălire. Transilvania, prin anume părți, în prada iudeo-maghiară.

Deci, pe de o parte, nația Românească, își așterne singură prin lașitate, culcușul de moarte, pe când triumfătoare și trufașe, se ridică, zisa nație iudaică.

În profesii, în administrațiile publice, în toate ramurile de activitate de stat și particulare, năvala Izraelului organizat, predomină. Armata, scutul de apărare al țării, înăuntru și în afară, a lăsat să fie pătrunsă în ierarhia ei de parazitul Jidan, multe căpetenii, găsindu-se înscrși ca francmasoni și puși sub lenile dictate de inițiații acestei societăți internaționale.

În forurile superioare ale învățământului, în celule de înaltă administrație s'au strecurat mulți indezirabili.

Presa, cu deosebire, infectează toată atmosfera țării, insultă și critică instituțiile și tot ce-i curat românesc, detinută fiind de cahal și finanta lor bancară.

Dinastia ne-a fost destrămată, în tot ce a fost mai de nădejde și neîncetat se află în

bătaia atacurilor presei iudaice.

România pusă în situația de robire și de degradare, se sbate într'o înceată agonie.

În ceasul acesta de netăgăduită primejdie de moarte, se înalță totuși o străduință iluminată.

Pregătită în întregul ei cu decenii în urmă, prin truda stăruitoare a profesorului de economie-politică marele A. C. Cuza, „Liga Apărării Naționale Creștine“ e singura în putere azi, să mântuiască Poporul.

Porunca vremii de față este de a lua ofensiva în stilul unei mari bătălii, în care tineretul, cași studențimea creștină să stea dărzi în luptă.

Tărguirile și jelanile sunt de prisos.

Când peirea neamului stă la impas, în răscruce, numai, jertfele pot să înlătore desnodământul fatal.

Moarte sau viață, aceasta e lozinca.

Moarte prin lașitate sau luptă spre viață și biruință.

IOAN FLUTURE
— București. —

AVERTISMENT.

Foștii Voluntari, cari am luptat pentru întregirea Neamului, sesizați de multiplele provocări din partea oamenilor de stat unguri și mai zilele trecute de provocarea debitată de Pekár Gyula — fost ministru la Budapesta, azi deputat și președinte al comisiei afacerilor străine a camerei maghiare, — provocări, cari sunt îndreptate contra intervității Statului Român, avertizăm pe eroii de ocazie din cuprinsul Ungariei, că oricând suntem gata, ca pe un dușman neastâmpărat să-l aducem la realitate și le atragem atențiunea să nu abuzeze de bunătatea neamului românesc, care se poartă mai mult decât bine cu Ungurii aflători pe teritoriul României, ca în cazul când vom fi siliți să reacționăm.... atunci.... ceterum censeamus...

Cluj, la 25 Noemvrie 1929.

Am primit acest avertisment, spre publicare, din partea celor mai bravi Români Ardeleni, cari au făcut plebiscitul armat al Unirii Ardealului cu Țara Mamă. Bravo, lor!

10 Decembrie

Se împlinesc 7 ani de când studențimea română din întreaga Țara s'a ridicat ca un singur om întru apărarea drepturilor mai mult decât bimilenare ale neamului românesc asupra pământului dintre Nistru și Tisa. S'a pornit o mișcare de proporții uriașe pe care numai tineretul conștiu de datoria lui o putea anima, bineînțeles povățuit de puținii Români de inimă și buni patrioți, cari mai târziu s'au grupat în organizația politică L. A. N. C.

Înainte de a începe această mișcare, studenții români, cari vedeau Universitățile noastre năpădite de cea mai fioroasă liftă barbară — Jidanji — au făcut demersuri la autoritățile universitare, la Ministerul de resort, dar acestea au rămas insensibile. Și atunci studențimea, în care și-a pus neamul românesc toată nădejdea, a pornit să facă dreptate așa cum i-a ajutat mijloacele momentane. A fost ajutată dela început, în lupta întreprinsă, de momente admirabile, mai mult decât multe alte încercări sociale și politice. La ședința, care trebuia să hotărască la Cluj continuarea luptei, înainte de orice cuvântare a început un cor „*Imnul studentesc*” cu versuri de *Iustin Ilieș* și muzica de *Artenie Istrate*. Măreția momentului a unit toate elanurile într'un elan unic, capabil să răstoarne orice obstacol i-ar sta în cale. S'a început frumos, s'a dezvoltat admirabil; puținii buni Români au avut curajul să se grupeze și să conducă această mișcare. Poporul românesc își vedea salvarea în acești tineri plini de însuflețire. Au urmat persecuții, am avut martirii și eroii noștri: *Codreanu, Moța, Tudose Popescu, Gârneață, Georgescu*, etc., dar rezultatul a fost neașteptat, în 1926 au intrat în Cameră 10 parlamentari L. A. N. C.

Pericolul jidovesc nu s'a schimbat, vânduții și azi își încasează în mod stereotip cei 30 arginți, dar poporul întreg își dă seama de pericol și așteaptă momentul pregătirii finale, când într'o sfortare de puțină durată să se poată curăți definitiv de lepra care-l roade. Studențimea astăzi pare a fi mai puțin activă, — refuzăm a crede că s'a înscris în partide politice — dar cu toată liniștea de acum, ea se pregătește intensiv, ca la izbucnirea finală să-și poată face datoria pe deplin. Aproape în toate țările din

prejurul nostru au început mișcări antisemite, de diferite proporții. Noi nu trebuie să credem că Jidanii din România, dacă nu-i mai molestăm se reconfortează. Destul că în țările vecine vor ajunge studenții să cunoască metodele de luptă contra acestui barbar. Și credem că nu e departe, când va fi definitiv zăpăcit de loviturile multiple, încât momentul decisiv va face inofensivă, pentru totdeauna, această liftă spurcată.

La începutul lui Decembrie a. c. este congresul studenților la Craiova, în capitala Banilor Olteniei. Programul congresului este foarte frumos. Se pun în discuție toate chestiile naționale și suntem siguri, că vor fi puse cu competență și cu însuflețire pentru binele neamului românesc. Mai sunt puține zile până atunci; le atragem atenția studenților să nu desmintă trecutul așa de frumos al mișcării studențești dela care așteaptă neamul românesc mântuirea.

Programul hotărît, la Craiova, pentru viitorul activității extrașcolare studențești, toată lumea se retrage la centrele universitare respective și la 10 Decembrie va aniversa cei șapte ani rodnici ai mișcării naționaliste-creștine, însuflețindu-se de lupta dusă și aducându-și aminte de acei ce au suferit și cari s'au purtat ca lei în luptă. *Fruntașilor omagii.*

„*Înfrățirea Românească*”

O lămurire

In coloanele ziarului „Curentul” la o rubrică ocupată adeseori de scrisul unor condeie, pe cari cu drag le citești, a apărut acum câteva zile un articol intitulat „Demență ambulată”, iscălită de un anume N. Pârvu. Acest ziar altădată avea onoarea să publice în coloanele sale comunicate, păreri și articole în legătură cu L. A. N. C., de multe ori iscălite de deputați ai organizației amintite. Dealtfel poate și azi este tot Lorin Popescu — nu știm dacă mai este Lancist — secretarul de redacție al gazetei.

Articolul scris cu salivă mirositoare de usturoiu, cade ca din lună. Insul care-l iscălește și-a ales un nume, care spune ce dimensiuni poate avea acela care-l poartă. Noi nu răspundem unui „pârv”, dar ne întrebăm cum s'a putut strecura în „Curentul” o așa infamie la a-

dresa unor oameni, cari au, un singur cusur, că-și iubesc Țara și Neamul.

Pentru lămurirea acelor, cari nu știu, scriem aceste rânduri și le spunem, că mișcarea naționalistă-creștină dela noi, nu este moartă și nu a trecut dela noi, transportată de miasme epidemice în alte țări. Aproape nu există Român care să nu fie antisemit, deoarece nu există om, care să nu fie fost deranjat de Jidan când a fost în contact cu el. Nu se mai sparg geamuri și capete, deoarece acele mijloace și-au ajuns scopul și la urma urmei, vorba Românului: doar n'om sta tot cu parul pe Jidan. Ceeace se face în Cehoslovacia, Germania, Polonia și în Palestina sunt manevre, dar va veni momentul și vom porni ofensiva din toate părțile, ni se pare că Pârvu, nu va mai avea vreme să mai scrie, dar și lui Pamfil Șeicaru îi va părea rău, că a lăsat să se strecoare măgării în ziarul „Curentul”.

**Dela Primăria Municipiului — Cluj
Nr. 27977/1929**

Concurs

În conformitate cu hotărîrea delegației permanente a Municipiului Cluj, dată în ședința din 16 Nov. crt. cu nr. 27977—1929, se publică licitație pe ziua de 20 Dec. 1929, orele 11 a. m., pentru construirea și închirierea de chioscuri model pentru vânzare de ziare și tutun, conform hotărîrii nr. 2134—1928 curs., în locul următoarelor chioscuri vechi:

1. Din str. Regele Ferdinand, colț cu Piața Gării, deținut de G. Feurdean.

2. Din str. Avram Iancu, colț cu str. Universității deținut de S. Taitos.

3. Din Piața Unirii, colț cu str. Universității, deținut de O. Mităchescu.

4. Din grădina Bărnățului vis-à-vis de Teatrul Maghiar, deținut de R. Cioza.

Licitatia se va ține în conformitate cu dispozițiunile art. 72—83 a legii contabilității publice, în sala de ședințe a Primăriei, înaintea delegației permanente.

La adjudecări vor fi preferați invalizii, văduvele și orfanii de războiu.

Condițiunile generale se pot vedea zilnic la Serv. Financiar (str. Cogălniceanu nr. 4, etaj, cam. 3), între orele 8—14.

„Adevărul“ din Să- rindar scrie :

„A murit la Viena Sigismund Kunfi, fost leader al partidului social-democrat din Ungaria și fost ministru în cabinetul Karolyi“. Cei tînd „Adevărul“ crezi, că cine știe ce somitate și-a dat ortul popii, lu-ând singur o doză prea mare de veronal. Defunctul a fost un derbedeu care a ocupat o catedră la o școală secundară din Timișoara, de unde în scurt timp a fost dat afară din cauza incapacității și a purtării nepermise în fața elevilor. De aceea plecat la Budapesta unde îl aștepta roiul de gazetari perciunați conducători de opinie publică ungurească, cioclii de mai târziu ai înfrângerii dublei monarhii.

Naivitatea muncitorimei ungu-rești l-a ridicat la rangul de conducător, de unde a ajuns să conducă ministere în regimurile revoluționare. Și-a luat partea leului în revoluție. Nu se știe câți oameni nevinovați a omorât fără milă și câtă lume a jefuit ținând revolverul la tâmpla victimelor. *Adevărul* îl deplânge, dar noi ne mirăm, cum a avut „*pardon*“ să moară numai din imprudență, când trebuia să moară de moarte mai năpraznică.

Memoriul foștilor Voluntari

Comitetul U. f. V. — jud Cluj, întrunit sub președinția dlui dr. L. Isaicu, a făcut un memoriu, pe care l-a înaintat Comitetului central, pentru a fi trimis Inaltului guvern.

În memoriu se cere ca: foștii voluntari să aibă înțaietate, față de alții în condițiuni egale, la ocuparea diferitelor servicii publice; să se formeze tablouri pe comune despre foștii voluntari cărora nu li s'a aplicat legea de improprietărire, sau li s'a aplicat nedrept și să li se dea partea ce li se cuvine, din rezervele de Stat; la regularea pensiilor să li se recunoască anii de războiu îndoit; orfanii și văduvele foștilor voluntari să fie considerați cași foștii voluntari; urmașii martirilor din com. Beliș jud. Cluj, să fie despăgubiți de pierderea părinților lor; pe frontiera de vest să se creeze comune cu foști voluntari, improprietăriți acolo; foștii voluntari să fie improprietăriți și cu un lot de onoare și să li se dea o decorație specială.

Sperăm că durerile foștilor vo-

luntari vor fi auzite și drept judecate și li se vor da cele ce li se cuvin și sunt cerute în numitul memoriu.

În ce privește Liga Apărării Naționale Creștine, ea își are fixată atitudinea față de foștii voluntari; art. 17 din programa ei spune: „L. A. N. C. va face să se respecte integral drepturile voluntarilor la improprietărire și va coloniza granița de vest a țării, cu preferință prin voluntari“. Deci Ligii nu-i trebuia memoriu, pentru satisfacerea drepturilor voluntarilor, ea știe ce se cuvine celor ce la timpul său și-au făcut datoria.

Societatea Academică „Avram Iancu“

a studenților ardeleni și bucovineni din Iași, cu deviza: „*Îmbotaul: iubirea; iar scopul: fericirea Neamului*“, a împlinit 10 ani de existență (1919—1929).

În cursul acestor 10 ani, activitatea societății a variat, ca intensitate după evenimentele sociale ale timpului; aceasta denotă că în mersul ființei sale, nu s'a îndepărtat de realitate, ci a mers în concordanță cu impunerile ei. Tendința i-a fost, spre o activitate intensă în domeniul național-cultural, să fie în slujba patriei, să fie luminătoarea păturii de jos, să fie izvorul necesitat de putere și credință, să fie propovăduitoarea, prin graiu viu și scris, a culturii neamului ei, să-și îndrepte gândul spre aceia pe cari războiul i-a nenorocit, și aceasta constituie un act de glorie, în activitatea tinerei societăți.

Mijloacele materiale, puține; cu atât mai bogate însă, resursele sufletești, cari sub impulsivitatea diferiților președinți s'au revărsat cu abundență, la sate, unde a înființat biblioteci populare și școlare în cadre de festivaluri culturale și la orașe, cu șezători culturale.

Societatea a găsit de bine cu ocaziunea împlinirii celor 10 ani de existență să editeze o broșură „Istoricul și activitatea soc. acad. Avram Iancu“, broșură cuminte redactată, de către trei membri ai societății, cari pe lângă munca zilnică și cea împrenată cu redactarea broșurii n'au uitat a înfrumuseța coperta, cu tricolorul național.

Dorim societății, ca în activitatea ce o va desfășura și în viitor, acest tricolor să le fie călăuză.

În atenția primăriei municipiului — Cluj

În Piața Unirii deasupra unui loc discret s'a clădit un chiosc foarte frumos. În Cluj sunt foști voluntari și invalizi, dar deocamdată își vinde literatura subversivă soc. de editură comunistă „*Cultura*“, care în anii trecuți a fost închisă pentru legăturile ce le avea cu „*Kotte Hilfe*“ din Berlin. Suntem informați, că în curând va deschide o tutungerie specială, cea mai abjectă caricatură a culiselor diferiților samsari *Leonard Paukerow*. Brevetul i-l va furniza un neobosit necrofor al vieții românești, dealtfel deputat în actualul parlament.

Să-și vadă de treabă căci voluntarii i-ar putea evacua din prăvălia ocupată pe nedreptul. Nu se știe dacă caricatura va ieși limpede din afacerile ce le are cu parchetul.

Memento. Mai mulți foști voluntari

Dispoziții pentru studenții români din străinătate

E câtva timp de când am arătat că patroana restaurantului „*Petit Lutetia*“ din Toulouse a reclamat ministerului nostru de instrucție, că anume studenți evrei, originari din România, au plecat din acel oraș fără să achite costul meselor consumate.

Ministerul de instrucție aflând adresele din țară ale tuturor acelor studenți evreo-români, a luat următoarea hotărîre:

Toți studenții români din străinătate contra cărora s'a primit reclamațiuni că nu și-au achitat datoriile acolo, nu vor putea obține echivalerea titlurilor universitare dacă ei sau părinții lor nu vor face dovada achitării datoriilor.

Părinții studenților reclamați au fost înștiințați personal de aceste dispoziții ce se vor aplica cu toată rigoarea.

Colecția Revistei pe anul cinci

Aducem la cunoștința onor. noștri cititori, că am legat numai un număr restrâns din colecția anului cinci, pe care îl punem în vânzare.

Prețul volumului, frumos și solid legat, este 500 Lei. — Cel care dorește să cumpere toate cinci volumele să ne trimeată prin mandat postal Lei 2000. — în loc de 2500 Lei. Fără bani sau cu ramburs nu trimitem colecția.

Mișcarea Coperatistă Politica și unele Bănci Populare

Chiar dela prima înființare a băncilor populare în Transilvania, s'a prevăzut că și aci, ca și oriunde, politica noastră deșanțată de partide, își va vâri nasul.

E lucru lesne de înțeles, că pentru a putea face politică trebuie bani. Și Doamne de câți bani nu au lipsă politicianii noștri, cari de abia-și târâsc burțile pe străzile capitalei!...

Intreabă-l aproape pe fiecare politician ce-l întâlnești în cale, ori de nu este președinte sau director al unei bănci populare, sau președinte al unui consiliu de administrație a unei bănci mai mari!...

...Și vei primi răspuns afirmativ în toate cazurile!... Unui om, care în viața lui nu muncește de loc, dar care în schimb face demagogie prostind pe alții, îi trebuie bani, ca să-și satisfacă multiplele trebuinți ce și le-a creat benevol, dat fiind simplul fapt că..., mai sunt proști pe lume, depe spinarea cărora poți trăi cum vreil!...

Dar nu este numai acesta scopul politicianilor de astăzi, — de a avea bani, fiind în fruntea instituțiilor noastre bancare, — ci este altul și anume de a fi rugați, implorați de sârmanii țărani pentru a le acorda împrumuturi în aceste timpuri de criză financiară.

Și cine credeți că ar putea, din țărani, obține credit?!... Numai acei ce se înțeleg, cât privește politica, cu șeful, directorul, președintele, sau cum vreți să-i ziceți, ... numai titluri mari să-i ziceți!...

Contrarii politici, directorului sau președintelui băncii, nu beneficiază de credit. Sau dacă au beneficiat cândva, când au fost la putere, acum li se pune imediat scadența împrumutului și li se vinde ce au la licitație publică, pentru neplata la termen.

Iată ce poate face omul politic pus în neștiință de țărani, în fruntea unei instituții bancare, care are scopul bine definit prin statutele băncii, adică de a împrumuta indiferent de credința politică pe toți acei cari solicitând împrumuturi oferă destule garanții de plată!...

În alegeri auzi numai în dreapta și în stânga spunându-se printre alegători... să votezi cu Stan că-i director de bancă averescan și are bani și alegându-l pe el — res-

pective votându-l pe el — ne va împrumuta cu bani. Sau auzi, ... eu trebuie să votez cu Bran director de bancă liberal fiindcă mă are în mână cu un împrumut și dacă ar afla că nu l-am votat pe el atunci imediat îmi pune scadența și mă vinde cu tot ce am la toabă!...

Iată care-i adevăratul scop al politicianilor din zilele noastre de a conduce instituțiile bancare, cu un scop cu totul opus lor celor ce le conduc.

Prevedeam că așa se va întâmpla și cu unele bănci populare și prevederea mea nu m'a înșelat!...

Odată cu schimbarea regimului politic, prin venirea unui alt partid la putere, numai ce vezi că se schimbă odată cu persoana primarilor și persoana președintelui băncii populare, din comuna respectivă, care imediat pune scadența contrariilor politici, după cum și lui i-o puseră alții.

Mă întreb, care-i scopul băncilor, acela pe care-l urmărește omul — președintele — care conduce banca, liberal, țărănist, averescan, sau cel din statutele băncii?!...

Președintele nu-i statornic, el se schimbă ori de câte ori se schimbă și regimul politic, dar statutele bănci de credit rural.

Statornice sunt și nevoile sârmanilor țărani, pentru satisfacerea cărora s'a creat asemenea bănci de credit rural.

Ori care dintre membrii partidelor politice ce se vor părănda în fruntea acestor instituții de credit rural, nu vor putea face decât un singur lucru, să acorde împrumuturi pe sprânceană, celor ce împărtășesc acelaș crez cu ei, retrăgând în acelaș timp împrumuturile date contrariilor politici, sub diferite motive binecuvântate, că au devenit insolvabili, că și consiliul băncii a înțeles să hotărască așa și câte și mai câte!...

Oamenii politici nu pot sluji la doi stăpâni, ci numai la unul! Și interesul oamenilor politici, contraziându-se radical cu cel stabilit în statutele băncilor ori care ar fi ele, ne impune imperios să punem în fruntea acestor instituții de credit rural, oameni cari nu fac politică, oameni care-și iubesc ogorul și neamul!...

Deci, în interesul țărănimii noastre, care în aceste timpuri de cri-

ză financiară suferă mai mult, ne încumbă datoria de a striga sus și tare... afară cu politicianii din conducerea băncilor populare, fiindcă aceștia lucrează contrar statutelor băncilor ce conduc, satisfăcându-și înainte de toate interesele clientelei lor politice, în loc să acorde împrumuturi tuturor țărănilor cari având lipsă de un împrumut, oferă destule garanții de plată!...

Țăranul nu trebuie să fie torturat în acest fel de către demagogii tristelor vremi ce trăim!...

L. A. N. C., cea dintâiu, interesându-se mai de aproape de nevoile țărănimii noastre, a aflat acest lucru trist și sfătuește pe această cale pe țărani, ca atunci când va fi vorba să aleagă în comuna lor pe vre-un director sau președinte de bancă populară, atunci să aleagă pe unul din acei ce nu fac politică de partid, dar care în viața lui a dat destule dovezi că-și iubește pământul și neamul!...

Cenzorius
— Turda —

O afacere

Primăria municipiului nostru are o casă frumoasă în Piața Mihai Viteazul sub No. 35. Dl Schwartz, cetățean al municipiului nostru, are o casă mai puțin frumoasă în str. Regina Maria colț cu str. Baba Novac.

Lui Schwartz i-ar plăcea să schimbe casa lui, cu a primăriei, și să mai încaseze 2 milioane în plus, dar ce ție, că primarul nu vrea. Nu credem gurilor rele, cari spun că ajutorii de primari Dr. Simon și Tuffli se fac luntre și punte ca să ghiftuiască pe Jidan și c'ar fi la mijloc o *afacere*. Dealtfel în Cluj sunt destui cetățeni conștii, cari vor ști pune la punct pe Judeii hrăpăreți de bani și imobile.

Avis în legătură cu „Banca Țării” fostă „Apărarea Națională”

Anunțăm pe onor. noștri cititori, care ne-au încredințat cu încasarea cupoanelor pe anul 1927, și cu răscumpărarea acțiilor — (al căror titluri provizorii sau chitanțe, ne-au fost trimise) —, că în 25 Nov. 1929 am intervenit din nou la Banca Țării, iar răspunsul îl vom publica, spre cunoștință generală la acelaș loc.